

GRAMOTNOSTI VÝTVARNÁ VÝCHOVA

DĚJINY UMĚNÍ

Žáci se učí porozumět funkci výtvarného umění. Chápou jeho užitkový i estetický význam. Propojují spojitost vývoje výtvarného umění s vývojem člověka a společnosti. Rozlišují smyslový účinek, psychologický účinek a sociální účinek výtvarného umění na člověka i společnost.

Gramotnosti: estetická, etická, badatelská, vizuální

Konkrétní příklady:

6. třídy

Cíl – Žák odliší základní výtvarné prvky a symboly jednotlivých kultur, popíše rozdílné přírodní podmínky osídlení jednotlivých kultur a vliv přírodních podmínek na výtvarné techniky a stavební technologie.

Učivo – Dějiny umění Starověkých kultur (Egypt, Mezopotámie, Předřecké kultury)

Prostředky k dosažení cíle – Žák odpoví na otázky v pracovním listě. Odpovědi žák předvidá za pomoci využití získaných znalostí z přírodopisu, zeměpisu a dějepisu. Poté si žák ověří své odpovědi v prezentaci, kterou učitel představí žákům. Získané znalosti si žák upevní a rozvine v následné výtvarné práci. Každý žák si sám zvolí z 3 představených kultur jednu a zobrazí podle výtvarných zákonitostí dané kultury posvátné zvíře či boha. Následuje skupinový rozbor obrázků.

7. třídy

Cíl – Žák na základě porovnání odliší výtvarné prostředky a přístupy ve středověku a novověku a popíše, jak se rozvoj vzdělanosti a kultury promítá do výtvarných principů. Žák zná pojem „renesanční člověk“ a na příkladu renesančního umělce ho dokáže vysvětlit.

Učivo – Dějiny umění (Renesance a humanismus)

Prostředky k dosažení cíle – Žák porovná obrázky gotických a renesančních mistrů. Na připravený pracovní list popíše, co mají obrázky společného a co je odlišuje. Zároveň se žák pokusí vysvětlit, proč jsou stejné motivy a témata na renesančních obrazech rozvinutější a výtvarně zralejší. Následuje krátká prezentace o renesančním umění a umělcích Leonardu da Vinci a Michelangelovi. Poté žáci abstraktně, v obrazových znacích, vyjádří na jednu polovinu papíru A2 symboly lidské nevědomosti a temna a na druhou polovinu papíru symboly lidského poznání, pozitivního světla v lidském životě. Následuje skupinový rozbor obrázků.

8. třídy

Cíl – Žák popíše hlavní výrazové prostředky barokního malířství. Propojí historické souvislosti Evropy v 17. století, vliv třicetileté války na lidskou společnost s vývojem umění té doby. Žák zná původ slova „baroko“, umí vysvětlit pojmy v umění jako je dynamika či šerosvit (chiaroscuro).

Učivo – Dějiny umění (Baroko)

Prostředky k dosažení cíle – Žák porovná 3 typy námětů (zátiší, portrét a figurální výjev) na obrazech z renesance a na obrazech z baroka. Žák popíše výrazné prvky barokních obrazů a jejich odlišnost od

renesančních přístupů. Své poznatky zapíše do pracovního listu. Poté shlédne prezentaci o barokním umění a ověří si své vlastní myšlenky a názory. V praktické části se pokusí na A4 znázornit jakýkoliv předmět denní potřeby v dynamickém vztahu s dalším objektem. Důraz se klade na dramaticčnost až teatrálnost konkrétní situace. Žák využije znalost výrazových prostředků barokní malby. Následuje rozbor obrázků.

9. třídy

Cíl – Žák charakterizuje výtvarný směr surrealismus a dokáže ho časově zařadit. Zná jméno nejvýznamnějšího umělce surrealismu a pozná jeho hlavní tvorbu. Žák rozumí, jaký vliv měl vývoj společnosti v tomto období na vliv vývoje umění.

Učivo – dějiny umění (Surrealismus)

Prostředky k dosažení cíle – Prezentace o surrealismus (poválečná doba a společnost, rozvoj psychoanalýzy, Sigmund Freud, Salvátor Dalí). Poté shlédnutí filmu „Andaluský pes“ od Luise Bunuela. Závěrečná diskuze o surrealistických prvcích ve filmu a hodnocení filmu.